

Kwalifikacje dla gleboznawców – RPO nie daje za wygraną

Przepychanki ministerstw

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowało propozycję ustawowego określenia kwalifikacji dla osób, które mają prowadzić gleboznawczą klasyfikację gruntów – informuje rzecznik praw obywatelskich. Dziś upoważnienia takim osobom wydają starostowie – bez ustawowych kryteriów wyboru, o których określenie RPO ubiega się od 2008 r.

Fot. Katarzyna Pakulne, kwiecień

• 10 lat walki RPO o zmianę prawa

Rzecznik praw obywatelskich wielokrotnie występował w tej sprawie do kolejnych ministrów rolnictwa. Prawdłowa klasyfikacja gruntów ma bowiem istotne znaczenie z punktu widzenia konsekwencji zawarcia określonych danych w ewidencji gruntów. W *Prawie geodezyjnym i kartograficznym* nie ma jednak zapisu określającego kwalifikacje dla osób ubiegających się o uprawnienia do klasyfikacji gruntów na prawidłowym poziomie merytorycznym. W rozporządzeniu do ustawy zapisano jedynie wymóg posiadania przez klasyfikatora upoważnienia właściwego starosty. Nie wymaga to weryfikowania kwalifikacji, a zatem klasyfikatorem może być dowolna osoba. Tymczasem *Pgik* nakazuje takie określenie sposobu i trybu prowadzenia klasyfikacji gruntów, by zapewnić jej prawidłowe i merytoryczne wykonanie.

Zdaniem RPO nadawanie tych upoważnień przez starostę nie znajduje odpowiedniej podstawy prawnej. Jest to też nie do zaakceptowania z punktu widzenia art. 92 Konstytucji RP („rozporządzenia są wydawane na podstawie szczegółowego upoważnienia z ustawy i w celu jej wykonania”). Budzi to również wątpliwość w związku z art. 65 ust. 1 Konstytucji RP (wolność wyboru i wykonywania zawodu). Dlatego rzecznik uznaje za niezbędne

ustawowe uregulowanie statusu klasyfikatorów gruntów, o co zabiega od 2008 r.

• Rozbieżne stanowiska ministerstw

W sierpniu 2016 r. – w odpowiedzi na jedno z wystąpień RPO – minister rolnictwa i rozwoju wsi poinformował, że podziela stanowisko rzecznika o konieczności ustawowej regulacji określającej kwalifikacje dla klasyfikatorów. A nawet – z uwagi na ustawę o *działach administracji rządowej* – przesłał już projekt odpowiednich zapisów ustawowych do ministra infrastruktury i budownictwa.

Po ponownej interwencji RPO w marcu 2018 r. minister rolnictwa przekazał informację, że działania legislacyjne prowadzone są teraz w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju. Z kolei ten resort poinformował rzecznika w lipcu 2018 r., że ustawa *Pgik* – jako akt regulujący sprawy geodezji i kartografii należące do działu administracji rządowej: budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo – nie jest właściwy do określenia statusu klasyfikatorów gruntów. W ocenie MliR przepisy *Pgik* powinny ograniczać się do kwestii związanych z ujawnianiem wyników postępowań klasyfikacyjnych w EGIB, gdyż za prowadzenie tego rejestru odpowiadają organy administracji gik. Natomiast regulacje dotyczące ustanowienia zawo-

du klasyfikatora (nadawania uprawnień, zasad wykonywania zawodu, odpowiedzialności, ewentualnego samorządu zawodowego) powinny mieć miejsce w aktach ustawowych pozostających w kompetencjach resortu rolnictwa jako odpowiedzialnego za sprawy gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Dlatego w MliR nie były i nie są prowadzone prace legislacyjne nad nowelizacją.

• Inicjatywa MRiRW

RPO w styczniu 2019 r. zwrócił się do ministra rolnictwa o zajęcie ostatecznego stanowiska. W odpowiedzi wiceminister Rafał Romanowski zaznaczył, że resort budownictwa dopiero po dwóch latach od przesłania do niego projektu ustawy stwierdził, że *Pgik* nie jest właściwym aktem do regulowania tego zagadnienia. – Trudno się zgodzić ze stanowiskiem wyrażonym przez MliR. W mojej ocenie nie jest zasadne tworzenie odrębnej ustawy regulującej jedynie kwestie określające niezbędne kwalifikacje dla osób przeprowadzających gleboznawczą klasyfikację gruntów – napisał Rafał Romanowski. Podkreślił, że zgodnie z *Pgik* od 1 stycznia 1997 r. MRiRW nie jest organem państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej, nie sprawuje nad nią nadzoru oraz nie wykonuje jej zadań.

– W pełni podzielam pogląd Pana Rzecznika o konieczności wprowadzenia regulacji, która określałaby wymagania kwalifikacyjne dla osób ubiegających się o uprawnienia do wykonywania gleboznawczej klasyfikacji gruntów, ale w *Pgik* – zaznaczył Rafał Romanowski. Ustawa ta jako jedyna reguluje bowiem sprawy gleboznawczej klasyfikacji gruntów, a także zagadnienia uprawnień zawodowych dla osób wykonujących inne samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii.

W związku z tym w MRiRW została przygotowana kolejna propozycja uregulowania tej kwestii w *Pgik*. – Projekt zmiany w najbliższym czasie zostanie przekazany MliR (jako gospodarzowi ustawy) w celu podjęcia wspólnych prac legislacyjnych lub ewentualnie – po upoważnieniu ministra rolnictwa i rozwoju wsi do przeprowadzenia samodzielnej zmiany ustawy *Pgik* – podejmą odpowiednie prace zmierzające do uregulowania tych kwestii – poinformował rzecznika wiceminister rolnictwa.

Oprac. red. na podstawie materiałów RPO